

SLOVENSKI NAROD

zhaia vsak dan popoldno, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knašlova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knašlova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Rusija in Evropa

Predvojna caristična Rusija je imela napram Evropi svoje natančno opredeljene tradicionalne cilje: na eni strani panslavistične namere in s temi namerami na drugi strani ekspanzionistična in militaristična stremjenja. Rusija je vodila strogo gospodarsko ekspanzionistično politiko in zahtevala v tem oziru Carigrad in Bospor.

Za tako evropsko politiko je Rusija iskala zaveznike in te našla v slovanskih narodih bivše Avstrije, deloma v Franciji, ki je imela svoje posebne račune z Nemčijo. Sedaj razumemo, zakaj je Anglija tako trdovratno branila in zakaj se je upirala razkomadanju avstrijske monarhije. Anglija se je bala ruske ekspanzije v Aziji, bala pa se je obenem ruskega gospodarskega bogastva, ki se je obrnilo proti kolonialnemu varuštvo, nemškemu in angleškemu, ker je hotelo zaživetiti prosto, samostojno življenje. Ruska industrija se je pred vojno presenetljivo hitro razvijala. Istočasno je napredovala nacionalizacija ruske industrije, kar je vzemiralo angleške in nemške kapitale, ki so se vporabljali v Rusiji.

Z ozirom na ekspanzionistične cilje predvojne Rusije so bile politične situacije v Evropi jasne: Zveza Rusije s Francijo je bila na dlani, nasprotstvo Avstrije proti Rusiji razumljivo, avstrijski slovanski narodi so morali simpatizirati z Rusijo, ker jim je simpatiziranje obetalo državno samostojnost. — Tudi balkanske razmere so se urejale po Rusiji, kjer je imela poleg Avstrije glavno besedo. Skratka ni bilo evropske zadeve, kjer ni odločala Rusija.

Z razpadom Rusije, predvojne Rusije so se vse te razmere temeljito izpremenile. Rusije so se polastili sloji in stranke, politiki in državniki, ki so državno in zunanjo politiko te države iz temelja izpremenili. Mesto ožjih gospodarskih in političnoekspanzionističnih ciljev s panslavističnega podlaga so zagovarjali socialno svetovno revolucijo, ki bi ruskomu narodu kot takemu tudi v pozitivnem slučaju kaj malo koristila. Ali more taka revolucija ruskomu gospodarstvu donesti kapitalov, ustvariti nove industrije in mu pričarati nova bogastva? Saj se blagostanje in bogastvo ne prenaša kakor s tatvino, nego se ustvarja le z delom vseh slojev, s štednjo, z gospodarskim ustvarjanjem.

Novi ruski politični gospodarji se niso zmenili za te zmotne teorije in so slepo označili svetovno socialno revolucijo. Mesto politike v pravem smislu besede so uganjali sanjavo, romantično igro z zapadnimi evropskimi socialističnimi strankami, ki so te stranke popolnoma upropastile in ki niso tudi Rusiji donesle nobene koristi. Zato je razumljivo, da se z novo Rusijo niso sklepale nove zveze, nobene politične kombinacije...

Rusija je na strani in ž njo ne računala zaenkrat še nobena evropska sila. Poedine države so poizkušale izrabi situacijo in so ponujale sovjetski Rusiji trgovinske pogodbe, ki pa so imele vse en cilj: oškodovati Rusijo za njena prihodna bogastva in jo v gospodarski stiski izkoristiti.

Rusija lahko igra v Evropi veliko vlogo, vlogi, ki odgovarjajo njeni gospodarski moči, njenemu velikemu prebivalstvu, njeni politični in vojaški sili.

Zdi se, da začnajo ruski sovjetski državniki uvidevati to možnost in da se oddaljuje od romantične in brezkoristne sanje svetovne revolucije ter žrtvovanja za svetovno človeštvo. To naj si le samo izbere načine svojega socialnega presojanja...

Rusko gospodarstvo potrebuje novo politiko: tu treba pridobiti inozemske kapitale, ustvarjati nove industrije, poglobiti poljedelsko proizvodnjo ter ustvarjati splošne pogoje civilizatoričnega in kulturnega napredka.

Za take gospodarske ideje morajo novi voditelji ruskega naroda pridobiti nove prijatelje in zaveznike. Mesto fantastične svetovnorevolucionarne ideje treba osvojiti ideje gospodarskega napredka in dobrobiti, gospodarskega sodelovanja z državami Evrope. Potem ne bo težko najti stika s slovanskimi državami in stvoriti grupacije, ki bodo koristile tem malim slovanskim državam in tudi Rusiji.

Rusija bi mogla s slovanskimi političnimi aspiracijami in z novimi, čisto gospodarskimi akcijami zavzeti v Evropi zopet odlično mesto. Danes je Evropa brez ravnotežja. Še ni primernega ravnotežja med Anglijo, Francijo in Nemčijo. Tu bi Rusija lahko igrala posrednika in razsodnika...

Prezident Masaryk sprejel Pašiča

Avdijsenca trajala poldrugeto uro. — Pašičevo zdravje povoljno.

— Praga, 13. avgusta. (K.) Ministrski predsednik g. Nikola Pašič je tako daleč okrevljal, da je včeraj privrkat napravil izlet iz Karlovih Varov in se je v avtomobilu odpeljal v Prago, kjer je posetil prezidenta Českoslovaške republike dr. T. G. Masaryka. Razgovor med prezidentom in jugoslovenskim premierjem je trajal poldrugeto uro.

— Beograd, 13. avgusta. (Izv.) O avdijsenci ministrskega predsednika Nikole Pašiča pri prezidentu Masaryku ni bilo danes zjutraj še nikakih podrobnosti poročil. Javljajo samo iz Karlovih Varov, da je Pašič včeraj napravil izlet v bližnjo okolico. Poročila dalje omenjajo, da odpotuje Pašič v nekaj dneh v francosko kopališče Evians les Bains.

— Beograd, 13. avgusta. (Izv.) Danes je prejel ministrsko predstvo obvestilo iz Prage, da je prezident Masaryk včeraj sprejel v daljši avdijsenci ministrskega predsednika N. Pašiča.

Po avdijsenci so skušali razni novinarji govoriti z jugoslovenskim premierom, toda Nikola Pašič ni hotel dati nikake pomembnejše politične izjave; interesiral se je le za socialni položaj českoslovaškega novinarstva. Drugače je bil ministrski predsednik Pašič z novinarji zelo priazen ter se je po svojem običaju šalil. Mesto ministrskega predsednika je podal dr. Velizar Janković, ki spremlja Pašiča in ki se sedaj nekaj dni muči v Pragi, novinarjem daljšo in zelo značilno izjavo. Spora-

zumno s Pašičem je dr. Janković izjavil, da se ministrski predsednik bavi z načrti za jesensko zasedanje narodne skupščine. Pred vsem se predsednik kraljeve vlade interesira za črnogorski problem, to je, za povzdigo materialnega stanja Črnogorcev in za končno ureditev cetinjske oblasti. To vprašanje pride sedaj na dnevni red, ker je dosežen končni sporazum med Beogradom in Zagrebom in je ravno spor med Hrvatini in Srbi oviral napredek in konsolidacijo Črne gore.

Glede mednarodnega položaja je ministrski predsednik prepričan, da je položaj naše države v evropskem koncertu zelo povoljen.

Razvoj dogodkov, ki nastopijo po notranjem sporazumu, pripomore k še trdnjši okrepitvi države.

Za časa poslaniške konference, ki je razpravljala o razmejitvi napram Albaniji, je bil ministrski predsednik v stalnih stikih z Briandom, ki je mnogo pripomogel, da se je albansko razmejitveno vprašanje rešilo Jugoslaviji na korist.

— Beograd, 13. avgusta. (Izv.) Glede povratka ministrskega predsednika N. Pašiča iz inozemstva, še ni ničesar gotovega. Toliko je znano, da se je ministrski predsednik odločil spremljati kralja Aleksandra I. na njegovem potovanju po Črni gori, katero potovanje je določeno za sredo meseca septembra. Pašič prisostvuje tudi slavnostim na Lovčenu.

Nevihite v Sloveniji

Neurje na Bledu. — Usoda petletnega dečka.

Zadnje dneve vladajoča vročina je povzročila, da je bilo več popoldne opaziti koncentracijo deževnih oblakov. Proti polnoči je začelo močno deževati in liti. Dosedanja poročila, ki prihajajo iz krajev Slovenije, samo potrjujejo, da je padla tudi toča. Na Bledu je nočjo nastalo katastrofalno neurje, ki je močno pokvarilo razne ceste, pota in park. O tem spodnje poročilo.

— Bled, 13. avgusta. Že včeraj popoldne je padla toča.

17. popoldne je nekaj časa padala toča. Dež je bil lahen. Okoli polnoči pa se je pojavila na Bledu močna nevihta. Silen dež, ki je neprenehoma lil, sta spremljala grom in blisk. Bila je grozna noč. Med neurjem je strela udarila v poslopje restavracije g. Janka Florjanciča, v pokopjenega poštnega uradnika. Poslopje se nahaja v bližini »Wilsonine« na križišču ceste, ki se odcepi proti blejskemu kolodvoru. Strela je udarila kmau po polnoči v del poslopja, kjer je spal v svoji sobici pet in polletni sinček Peter Florjancič. Puh strela ga je vrgel s postelje. Strela je ozgala tudi nekatere predmete. Peter, ko je prišel k zavesti, je zapazil tlenje nekaterih stvari. Vzel je sifon in pogasil.

Nevihita je trajala vso noč in danes dopoldne. Vse je bilo mahoma spremenjeno v deroče potočke in potoke, ki so nosili seboj velike množine kamenja.

Nevihite in viharji v severozapadni Evropi

Pustošenje na Holandskem in severnem Nemškem. — Katastrofalne nevihte na Češkem. — Povsod človeške žrtve.

— Dunaj, 13. avgusta. O velikih in katastrofalnih nevihtah v severozapadni Evropi prihajajo vznemirajoča poročila. Na Holandskem je divjal silovit ciklon, zlasti ob holandsko - nemški meji. Vrtnec je porušil neko tovarno motorjev, več železniških postaj je bilo poškodovanih. Okoli 12 poslopj je podrtih. Mnogo oseb je mrtvih, odnosno jih pogrešajo. Železniški promet je bil povsem ustavljen. Mnogo tovarnih vlakov je vihar prevrnil. Brzovoj in telefon sta povsod pokvarjena.

Neurje je nastalo 10. t. m. zvečer in je trajalo vso noč. Najhuje je vihar razsajal v vzhodnem Holandskem. Vihar je divjal v smeri od juga proti severu. Zelo so prizadete pokrajine Brabant, Geldern, Overysel in druge. Štiri vasi so izginile s površja. Bilo je tu vse razorano in podrt. V okolici vasi Zeelanda je vihar zahteval šest človeških žrtv. Znatno je število ranjenih. Ker so bile pokvarjene na sto in sto kilometrov daleč vse brzojavne in telefonske žice, je dospelo prvo poročilo o razmahu katastrofe in o pomoči zelo pozno.

in finega peska za posipanje glavnih prometnih cest in potov. Dež je zlasti močno razdil cesto pri Jeklerju. Na polju in po sadovnjakih vihar ni napravil razmere velike škode.

Blejska kronika kmalu ne beleeži tako grozne noči. Ljudje trde, da ne pomnijo take noči niti 20 let nazaj.

V Selški dolini.

Kakor nam danes javljajo iz Škofje Loke, je nastal včeraj popoldne v selški dolini velik vihar, ki je povzročil po nekod znatno materialno škodo. Nevihta je nastala v poznih popoldanskih urah. Neurje je bilo spremljano s silnim grmenjem in bliskom. Strela je udarila v zvonik v vasi Bukovci med Selcami in Škofjo Loko. Strela zvonika je zgorela. Tri osebe, ki so se v trenutku nahajale v bližini zvonika, kjer so vedrile, je omamilo. Človeških žrtv ni bilo.

Danes dopoldne divja še vedno po selški dolini nevihta in je vsaka telefonska zveza z njo nemogoča.

V ostalih krajih ljubljanske oblasti.

Kratka poročila prihajajo o nocojšnji nevihti in o toči iz nekaterih drugih krajev ljubljanske oblasti. Po nekem poročilu iz Kranja je bila nocojšnja noč v Kranju in po vsej gorejski ravlini, zlasti na Sorškem in Mengeškem polju precej viharna. Padala je tudi toča. Zelo je po neurju prizadeta Škofelja ob progi dolenske železnice. Točnejših poročil še ni.

Po nekaterih krajih je padala tudi toča, ki je tamošnja lokalna kronika ne pomni.

Vihar je divjal tudi v Hamburgu. Katastrofalna je bila nevihta in v zapadnem Holsteinu. Več vasi trpi veliko škodo. Toča je padala v obsegu na 10 km. Več hiš je poškodovanih in so stanovanja ostali brez strehe. Katastrofa je zahtevala žrtve. Našli so enega mrtvega in 10 težko ranjenih. Žetev je uničena. Vihar je spremljalo tuljenje in grmenje, kar je še groznejše vplivalo na vso okolico. V neki vasi je padel štiri funte težak ledeni kos, strnjena toča, na streho in jo preluknjal.

— Praga, 12. avgusta. Okoli 11. snoči je nastala nad Prago nevihta. Že sopolnost prejšnjega dneva je napovedovala nastop viharja. Pozno v noč je bila Praga prestrašena z nevihto. Blisk in grom, Naživ velikanjski. Ullice pod vodo. Sledila je nevihta, kratek čas toča. Okoli polnoči je vihar ponehal in v mestu je bilo prijetno hladno.

Nevihita je obsegala skoro vse češko ozemlje. Po nekaterih krajih je napravila ogromno škodo, ki jo cenijo nad več deset.

milijonov K. Železniške proge je vihar močno pokvaril, tako da je bil promet začasno ukinjen. Kakor na Holandskem, je tudi na Češkem zahteval človeške žrtve.

— Praga, 12. avgusta. (Č.) Okoli polnoči od torika na sredo je nastal nad Prago in v zapadni polovici Češke katastrofalen ciklon, ki je povzročil zlasti v dolinah Vitave in Labe veliko škodo. Reke in potoki so silno narasli. Prebivalstvo je bilo prestrašeno. Metereološki instrumenti v Pragi so zaznamovali postankov vrtnec v neposredni bližini. Nanaglooma naraščajoči potoki so odnašali s seboj vse, kar jim je prišlo na pot. Pod praškim pristanom so danes zjutraj izveliki iz Vitave truplo. Identiteta ni ugotovljena. Železniški promet je bil na več krajih prekinjen. Nevihita je trajala razmeroma kratek čas.

— Berlin, 13. avgusta. Prihajajo poročila o vremenski katastrofi na Holandskem. V obsegu mesta Boekelle je bil vihar najsilnejši. Več kot ena četrtina hiš v mestu je zrušenih z zemljo. Drugim hišam je vihar odnesel krove. Zvonika protestantske in rimokatoliške cerkve sta se podrla. V mestu vlada nepopisna grozota.

Gospodarski boj kot Poljske proti Nemčiji

Stališče Poljske napram ostalim državam.

— Dunaj, 13. avgusta. (Izv.) Gospodarski in eksportni krogi so bili včeraj vznemirjeni po vesti, da namerava Poljska svoje meje popolnoma zapreti proti vsakemu nepotrebnemu uvozu. Poljska vlada, ki je spomnila znatno povišala uvozno carino, razmotriva sedaj načrt, kako bi popolnoma zaprla ves uvoz blaga na Poljsko, zlasti blaga, ki ga Poljska neobhodno ne potrebuje. Avstrijske eksportne kroge ta prepoved zelo interesira, ker je bil izvoz avstrijskih izdelkov na Poljsko zelo živahen, kljub temu je avstrijskopolska trgovinska bilanca za Avstrijo pasivna.

Z ozirom na to okolnost danes javljajo listi, da so se pričela med poljsko in avstrijsko vlado pogajanja in da je pri teh pogajanjih posebno interesirana avstrijskopolska družba, ki vodi ves medsebojni promet. Ta družba je prejela od poljskega konzulata obvestilo, da Poljska ne bo delala sitnosti ostalim državam, katerim je bil dovoljen uvozni kontingent, marveč je načelna odredba naperjena samo proti Nemčiji.

KOMBINACIJE O VSTOPU DAVIDOVIČA V VLADO

— Beograd, 13. avgusta. (Izv.) Ljubla Davidovič, ki bi imel za praznike prisostvovati sestanku Davidovičevih demokratov v Zagrebu, je za enrat odložil potovanje v Zagreb in se sestanka ne udeleži. Danes dopoldne je imel njegov klub daljše posvetovanje. V političnih krogih je razširjena vest, da je Ljubla Davidovič opustil svojo pot v Zagreb na nasvet Gjoke Popovića, češ da bi Stepan Radić njemu zelo zameril, če bi v teh dneh vodil politična posvetovanja s prečasnimi demokrati v Zagrebu. To okolnost pa spravljajo tudi v nenosredno zvezo s kombinacijo, da se prično na jesen pogajanja med Davidovičem in vladinovi za vstop Davidovičevih demokratov v vladu.

POLOM STINNESOVEGA KONCERNA

— Berlin, 12. avgusta. Konzorcij, ki so ga ustanovila razna nemška industrijska podjetja, da rešijo Stinnesov koncern, skuša zdaj uveljaviti s koncernom sklenjeno pogodbo, ki jo je podpisal starejši Stinnesov sin Edmund. Ta je sedaj izstopil iz koncerna ter prevzel del aktivne Stinnesovega imetja. Pri odstopu je pa dobil večji delež, nego mu pripada. Začela so se pogajanja z njim in Stinnes ml. je izjavil, da je pripravljen prevzeti jamstvo za eventualne izgube upnikov v toliko, kolikor so Stinnesovi upniki pripravljeni priznati njegov delež. Pogajanja so se razbila. Delnice zavarovalne družbe AGA, ki so bile Stinnesova last, so zdaj prodane nekemu mednarodnemu konzorciju. Popolni polom Stinnesovega koncerna je neizogiben. Njegova pasiva znaša že 120 milijonov zlatih mark.

NAJSTAREJŠI VRNAR SLOVENIJE UMRL

— Ljubljana, 13. avgusta. Danes opoldne je po kratki bolezni preminul g. Viktor Korzika, najstarejši vrtinar Slovenije in predsednik organizacije vrtinarjev. Bil je splošno priljubljen in agilen ter večak v svoji stroki. Učkal je visoko starost okoli 80 let.

FRANCOSKA OFENZIVA V MAROKU

— Pariz, 12. avgusta. Iz Uezana prihaja poročilo, da je francoska ofenziva v polnem teku, podpirana obenem po španskih četah.

Francoske čete so pričele ofenzivo v odseku Luccosa in se je moral nasprotnik vsled močnega pritiska umakniti. Bežečega sovražnika zasledujejo francoski zrakoplovi. Čete Abdel Krima so demoralizirane in razna plemena prosijo premirje, odnosno so pričela pogajanja za predajo. Iz Madrida prihaja kratko uradno situacijsko poročilo, ki veli:

Francoska ofenziva, ki je bila že pred več tedni napovedana, je dne 11. t. m. pričela v dolini Luccosa.

OBNOVITEV AVSTRIJSKO-MADŽARSKIH POGAJANJ

— Dunaj, 13. avgusta. Po poročilu iz Budimpešte je avstrijska vlada ukrenila diplomatične korake in dala inicijativo, da so obnove trgovinska pogajanja med Madžarsko in Avstrijo, ki so bila pretekli teden na izredno oster način prekinjena, ker Madžarska zahteva znatne koncesije, ki jih Avstrija z ozirom na interese lastne industrije ne more sprejeti.

SESTANEK BRIAND-CHAMBERLAIN

— London, 12. avgusta. (R.) Razgovor med Briandom in Chamberlainom so končali. Nadaljni sestanki odpadejo. Skeptiki je, da je bil odgovor Francije Nemčiji odobren. Uradno obvestilo o sestanku bo jutri objavljeno. Briand je bil v najboljšem razpoloženju, ko je zapuščal Foreign Office.

Nove smrtnne obsodbe bolgarskih komunistov

Sofija, 12. avgusta. R. Vojaško sodišče je obsodilo 31 komunistov v smrt na vešalnih. Nad sto političnih kaznivencev po raznih letnišnicah je stopilo v gladovno stavko, da protestirajo proti škandaloznemu postopanju z njimi.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG
Deske končne monte 25, 30, 40, 50 mm 4 m, d. fco meja trs. denar 500; kostonjevi brzojavni drogovit obeljeni, 2250 kom. 6 m dolžine; 250 kom. 9 m dolžine; dobavlj. polovico do 20. septembra in polovico do konca oktobra, fco meja trs. za kos; denar 155; drva bukova, 1 m dolžine, suša, fco nakladna postaja, 4 vagona; denar 18,40; blago 18,40, zaključek 18,40.

ŽITNI TRG
Pšenica domača, fco Ljubljana: denar 275; pšenica hrvaška, 76 kg, 30 %, par. Ljubljana: blago 290; koruza slavonska, par. Ljubljana: blago 225; oves slavonski in bosanski, rešetani, gar. belo blago, par. Ljubljana, 2 vagona: denar 210, blago 210, zaključek 210; otrobi pšenični, drobnji, fco Postojna trs.: denar 190, blago 200; laneno seme la, fco Ljubljana: denar 535; krompir rožasti, fco štajerska postaja: blago 63; krompir beli, fco štajerska postaja: blago 66.

EFEKTI
7 odstot. invest. pos. iz 1. 1921, denar 75, Celjska posojilnica d. d., denar 201, blago 205, Ljubljanska kreditna banka, denar 230, blago 265, Merkantilna banka, denar 101, blago 101, zaključek 101, Prvi hrvaška štedionica, denar 842, Slavenska banka, denar 65, blago 67, Kred. zavod, denar 175, blago 185, Strojne tovarne in livarne, denar 95, blago 122, Trboveljska premogokopna družba, denar 340, Združene papirnice, denar 110, Stavbena družba d. d. Lj., denar 165, blago 180, 4 in pol odstot. zast. 1. kr. dež. bke., denar 25, 4 in pol odstot. kom. zad. kr. dež. bke., denar 25.

Zagrebska borza.

Dne 13. avgusta. Sprejeto ob 13.
Devize: Curh 10.82—10.90, Praga 164.75—166.75, Pariz 259.50—263.50, Newyork 55.55—56.15, London 270.52—272.52, Trst 200.425—202.825, Berlin 13.25—13.35, Dunaj 0.0780—0.07905. Valute: dolar 54.75—55.35.

Efekti: 7 odstot. invest. posoj. 1921, denar 76, 2 in pol odstot. drž. rente za ratnu štetu 278—279, Ljubljanska kreditna 230, Centralna banka 105—111, Hrv. eskontna banka 112—113, Kreditna banka, Zgb. 114—118, Hipotekarna banka 63—65, Jugobanka 99.50—100, Praštedionica 845—850, Slavenska banka 65—66, Eksploatacija 55.50—57.50, Drava d. d. Osijek 130, Sečerana, Osijek 490—510, Isis d. d. 60, Nihag 41, Gutman 370—375, Slaveks 130, Slavonija 45.50—46, Trboveljska 340, Union, paromlin 360—385, Vevče 110.

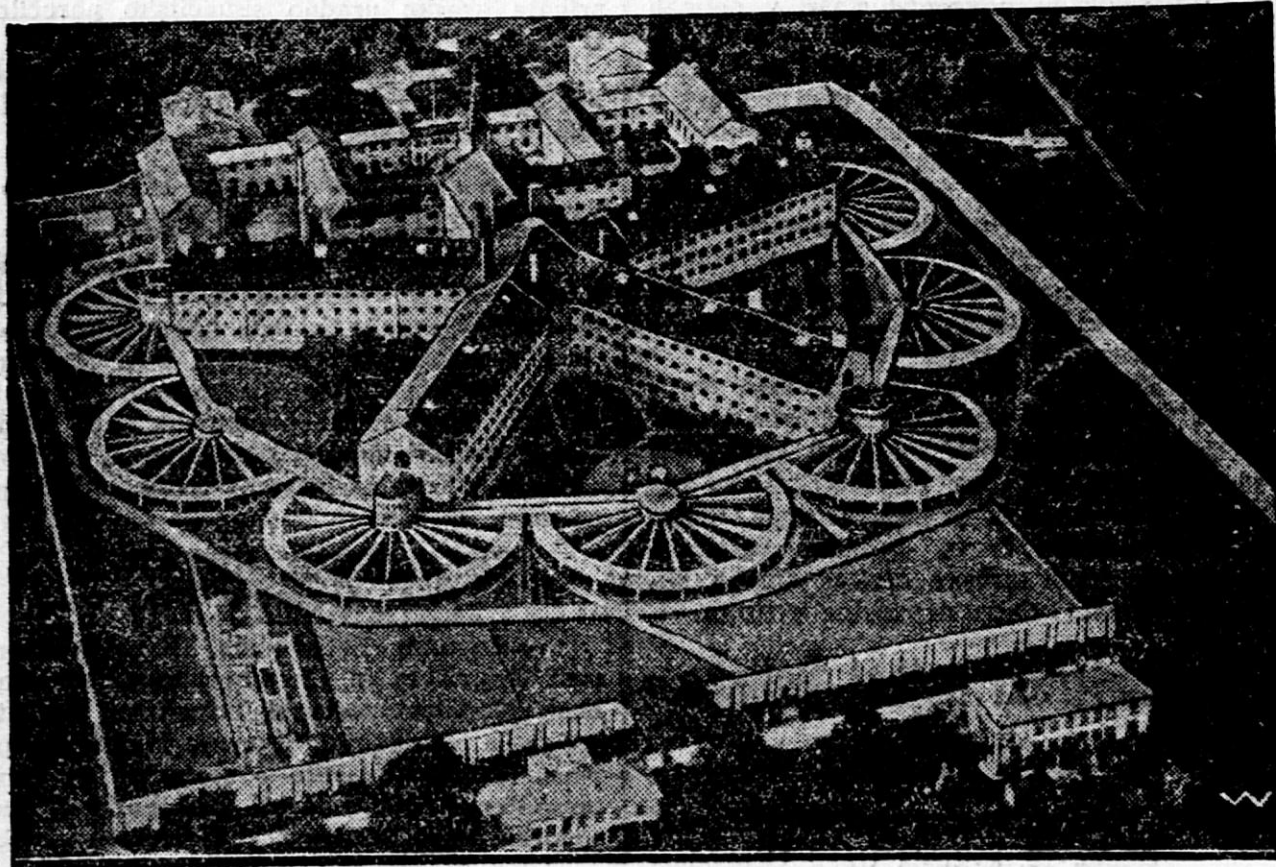
Inozemske borze.

— Curh, 13. avg. Predborza: Beograd 9.20, Pariz 24.06, London 25.02, Newyork 515, Milan 18.57, Praga 15.25, Berlin 1.226, Dunaj 0.007255.
— Trst, 13. avg. Predborza: Beograd 9.70—47.90, London 134.70—135, Newyork 27.70—27.80, Pariz 129—129.75, Praga 81.25—81.75, Curh 535—549.

Radikali o Radičevih čenčarijah

Zagrebski «Obzor» prinaša iz beogradskega «Vremena», torej iz največ rodostojnejšega radikalnega vira sila pikantno mnenje prestolniških radikalnih političnih krogov o Radiču kot politiku in o njegovih političnih čenčarijah. Pri tem je zanimivo, da se «Obzor» ne sramuje ponatisniti tega mnenja o Radiču vpricho cele hrvatske javnosti, ki na ta način ponižana spozna, kako mislijo Srbi o «voditelju» hrvatskega naroda. «Vreme» piše: «V političnih krogih se mnogo komentirajo poslednje izjave g. Stepana Radiča, ki jih je podal listom. V teh izjavah se nahajajo neki odstavki, kakor odstavki o madžarski narodni manjšini, ki lahko pokvari dobro odnose, v sedanjih vladi. Vendar radikalni prvaki ne smatrajo te stvari tako. Priznavajo, da so neke stvari, o katerih bi bilo bolje, da je Radič molčal, pravijo pa, da te stvari niso take, da bi mogle pokvariti položaj vlade. Po vsem, kar je g. Stepan Radič

storil v zadnjem času, da dokaže svojo iskreno ljubezen za sporazum, so te njegove izjave brez podlage za vznemirjanje. Razven tega, pravijo radikalni prvaki, treba izjave g. Stepana Radiča drugače oceniti, kakor izjave drugih političarjev. G. Radič se je naučil, da govori, to je njegova priroda, in ne more vedno govoriti, kar prija vladi. Če bi bil molčeč mož, bi njegove izjave pomenile važne politične dogodke, tako pa jim ni treba dodajati posebnega političnega značaja. Drugo je, kadar daje izjave političar z namenom, da izjave vnaprej preračunane efekte, drugo pa, ko govori radi zabave in radi prijateljskega čenčanja, kakor dela g. Radič. V govorih g. Radiča ni nikjer slabega namena, da izjave pri svojih zaveznikih v vladi kako vznemirjenost, pa zato ni povoda za tako vznemirjenje, pravijo radikalni. Ta je sigurno najlepša, ki se je izrekla o resnosti gosp. Stepana Radiča!



KAZNILNICA V KOPENHAGNU IZ PTIČJE PERSPEKTIVE. — Kaznilnica v Kopenhagnu je zgrajena zelo originalno. Polukrogli so poedina dvorišča, ki izključno je vsak pobež iz kaznilnice. So namreč tako zgrajena, da kaznjenec sploh ne more iz glavnega postopja.

Prosveta

Prof. dr. Otokar Kukula umrl

Včeraj je nagloma umrl v Graffenbergu glavni češki kirurg, rektor Karlove univerze prof. dr. Otokar Kukula. Zadel ga je klop. Prof. Kukula je bil rojen l. 1867. v Jihovu, kjer je študiral gimnazijo, na kar se je vpisal na medicinsko fakulteto dunajske univerze. Študiral je deloma na Dunaju, deloma v Pragi in je l. 1890 promoviral. V juniju istega leta je prestopil na kirurški oddelki prof. Weissa v praški splošni bolnici. L. 1892. je bil imenovan za sekundarnega zdravnika na kirurškem oddelku prof. Mayda, l. 1894. pa za asistenta češke kirurške klinike. Po dveh strokovnih razpravah o kirurgiji je bil imenovan za javnega docenta za patologijo in terapijo kirurških bolezni na češki medicinski fakulteti. Istega leta je odpotoval v študijske svrhe v Severno Ameriko, kjer ga je mesto Columbus (Ohio) izvolilo za dopisnega člana društva ameriških vojaških kirurgov. L. 1901 je postal izredni, l. 1908 pa redni profesor češke kirurške klinike in primarni kirurg splošne bolnice. Izvoljen je bil tudi za izrednega člana Češke akademije.

Pokojni Kukula je napisal celo vrsto medicinskih razprav, ki so bile priznane kot strokovna dela na polju kirurgije tudi v inozemstvu. Z njim je legel v grob veliki učenjak in znameniti kirurg, ki je pomagal tisočim v težki bolezni in vzgojil celo zdravniško generacijo. Češki narod in ves civilizirani svet ga ohrani v najlepšem spominu. Češko zdravniško vedo je zadel z njegovo smrtjo hud udarec, ki ga bodo občutili ne le pokojnikovi prijatelji, kolegi in številni učenci, nego tudi pacienti, ki jim

je bil učenjak v najtežjih časih zanesljiva opora. Pogrešal ga bo zlasti zdravniški svet, ki dobro pozna njegove zasluge za razvoj moderne kirurgije.

— Jesenska sezona na beogradskem narodnem gledališču. Beogradsko Narodno gledališče odprlo jesensko sezono 1. septembra z vprizoritvijo Dojčnovičeve drame »V zatišju«. Vaje dramskega oboja se začne 15., opernega oboja 20. septembra.

— Stresemann ml., sin nemškega zunanega ministra, je skomponiral simfonijo, ki so jo igrali v Friedrichrodi. Stresemann mlajši je star 21 let.

— 5000 dolarjev za komorno skladbo. »Musical fund society«, najstarejše glasbeno društvo v Filadelfiji, razpisuje natečaj za najboljšo komorno delo. Prva nagrada znaša 5000 dolarjev, druga 3000, tretja 2000 dolarjev. Natečaj velja za komorno skladbo 3 do 6 instrumentov. Jurija se sestane leta 1928.

— Puccinijev »Turandot« vprizore na milanski Scali. Po dolgih pogajanjih z dediči skladatelja Puccinija je milanska Scala dosegla, da se Puccinijeva zadnja, še nedokončana opera »Turandot« vprizori na milanski Scali še tekom letošnje sezone. Sezona na milanski Scali se odprla 15. novembra. Na mestu, kjer neha Puccinijeva nedokončana opera, bo stopil pri premijeri rabeli, ki nastopa v operi, pred občinstvo in mu sporočil, da se tu končuje Puccinijeva skladba. Pri sledečih vprizoritvah bodo opero igrali do konca z glasbo, ki jo je napisal skladatelj Franco Alfano.

— Beo Blech je dokončal novo opero »Vitez Pasmann«, ki se vprizori na Dunaju o prihodnjem Johann Straussovega jubileja.

— Bruno Walter, slovit dirigent, prevzame s prihodnjo sezono generalno direktorsko mesto mestne opere v Berlinu. Na letošnjih festivalih v Salzburgu sodeluje Leo Blech kot dirigent Donizettijeve opere »Don Pasquale«. Razven tega dirigira tudi Hayden - Mozartov orkestralni koncert.

— Dalcroza šola v Laxenburgu. Dalcroza šola se je preselila iz Hellerau bli-

zu Dresdenu v Laxenburg na Dunaju. Sedanjim vodja Ferand smatra, da je zavod mednarodno in da je Avstrija v tem oziru mnogo prikladnejša kakor Nemčija. Vsled tega je v Hellersau trpel tudi obisk. Iz Laxenburga priredijo Dalcroza šola še to jesen turnejo po Češkoslovaški in vprizori v Pragi med drugim Mozartov balet,

Sport

Plavalne tekme za prvenstvo Jugoslavije

Rezultati v nedeljo. — 13 novih rekordov. — Zmagala Viktorija Sušak.

100 m prsa juniorski finale: rekord 1:28.5 Ivo Pavelić Concordia, Zagreb.

1. Koller Sombor 1:27.9 (novi rekord); 2. Mautner Viktorija S. 1:29.1.

100 m hrbtno seniorski finale: Prebil A. Viktorija 1:56.4 (rekord); 2. Radović Vikt. 1:56.6.

50 m sprint juniorski finale: (rekord 29 V. Smokvina Viktorija Sušak); Smokvina V. Vikt. 29.2; 2. Matić Jug Dubrovnik 31;

100 m prsa seniorski finale: (rekord 1:45 E. Podhorsky Vikt. Sušak). 1. Podhorsky E. Vikt. 1:44.7 (nov rekord); 2. Bulat Z. Jadran 1:59.6.

200 m prsa seniorski finale: (rekord 3:15.1 B. Deak Somb). 1. Pavelić Concordia 3:9.8 (nov rekord); 2. Bakarić Viktorija 3:16.

Štafeta 4 x 200 prosto finale: (rekord 11:42. Vik. Sušak). 1. Viktorija II. 11:46; 2. Viktorija I. 11:47.9; Jadran 11:52.

100 m prsa juniorski finale: 1. Feretić Vikt. S. 1:49.6 (novi rekord); 2. O. Roje Jadran 1:51.4.

4 x 50 mešana štafeta za seniorske finale: 1. Viktorija I. Sušak 3:15; 2. Jadran I. 3:17.4.

400 m prosto seniorski finale: (rekord 6:31.1 At. Venturini Vikt.). 1. Smokvina Lj. Vikt. Sušak 6:24; nov rekord; 2. Arčanin Vikt. 6:11.4.

50 m prosto juniorski finale: (rekord 35.8 Slava Krišković Viktorija); 1. O. Roje Jadran I. S. Krišković Vikt. 39.8.

400 m prsa seniorski finale: (rekord 7:13.4 N. Mohović Vikt.). 1. Pavelić Concordia 6:43.2 nov rekord; 2. Mautner Vikt. 7:4.

200 m hrbtno seniorski finale: 1. Mirković Jadran 3:9.8 (nov rekord); 2. Koller Sombor 3:21.3.

200 m prsa seniorski finale: 1. Podhorsky E. Vikt. 3:57; 2. Richtman Vikt.

100 m prosto seniorski finale: (rekord 1:7.8 B. Blažić Hašk Zagreb); 1. Smokvina Vikt. 1:9.4; 2. Arčanin Vikt. 1:14.2.

100 m prosto seniorski finale: (rekord 1:33.8 D. Mohović Viktorija); 1. O. Roje Jadran 1:29.6 (nov rekord); 2. Kargotić L. 1:33.8.

4 x 100 mešana štafeta seniorski: 1. Viktorija I. 5:37.6 (rekord); 2. Viktorija II.

4 x 100 štafeta prosto seniorski: 1. Jadran I. 6:24.6 (rekord); 2. Viktorija 7:4; 3. Jadran II.

Na 100 m prsa je Pavelić (Conc.) postavil nov rekord v 1:26.5. Stari je znašal 1:27.

V plavalni tekmi je zmagala Viktorija Sušak, ki je skupno z vaterpolom dosegla 299 točk. Drugi je Jadran s 178 točkami, slede Jug (Dubrovnik) 45 točk, Sombor 42 točk, Concordia 20 točk, Triton 10, Firule 2.

Waterpolo tekme: Finale Jug : Sombor 3:2 (2:2). Pri tekmi je prišlo do burnih incidentov in so sodnika Maleševića vrgli oblečenega v morje.

ZAGREB : LJUBLJANA

V nedeljo 16. t. m. se prične tekme nogometnih podsavezov za zlati kraljev po kal, največje trofeje našega nacionalnega sporta. Zagrebški in ljubljanski podsavez se sestane v Ljubljani, bogradski in osiješki v Osijeku, splitski in sarajevski v Splitu. Subotiča ostane v I. kolu brez protivnika ter igra šele v drugem kolu. Tekma Ljubljana - Zagreb se vrši na igrišču Ilirije. Pričetek je določen za 17. uro. Računa se na to, da bo prisostvoval tekmi tudi Nj. Vel. kralj Aleksander. Podsavez je storil za njegov sprejem vse potrebne korake. — Sestava obeh reprezentanci ni znana, saj se ni definitivno določila. Vsekakor bo srečanje Ljubljane z lankoltnim zmagovalcem, ki

odrezana od zunanjega sveta.

Ves začuden sem opazil, kako je švigal iz njegove palice plamen, ki se je držal v zraku. Po tleh so švigali manjši ognjeni jeziki.

Nato je potegnil stavec iz pasu zvitec, v katerem je bil štirioglati košček rdečega blaga in sivkasta krogljica iz neznane tvarine. Položil mi je oboje na glavo ter mi zapovedal, naj molim. Moliti pa nisem znal, ker sem bil vse one molitve, ki me jih je naučila mati, ko sem bil še dete, že davno pozabil, pozneje divje in zločinsko življenje me je pa spremnilo v brezverca.

Ko sem priznal, da ne znam moliti, je začel puščavnik izgovarjati besede, ki sem jih moral ponavljati in ki sem se jih pozneje naučil na pamet. V tej molitvi sem prosil Vsemogočnega, naj se me usmili in mi odpusti zločine.

Ko sem tako prvič ponavljal to molitev, sem čutil po vsem telesu strašne bolečine. Zdelo se mi je, da me režejo od vseh strani z ostrimi noži. Nato so te fizične bolečine izginile v taki nepopisni grozi, kakršna celo kot drzni morsk razbojnik vse žive dni nisem doživel.

Za ognjenim krogom, v katerem sva stala s puščavnikom, so se začela prikazovati blede, vsa okrvavljena bitja s spačenimi obrazi, kri se mi je ustavila v žilah, ko sem spoznal v njih žrtve svojih zločinov.

Sokol

— Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču je letošnji spomlad započelo akcijo za brezobrestno posojilo in razposlalo tozadevne prošnje vsem pridobitnim krogom v celi Sloveniji. Uspeh je bil minimalen in je skoro nemogoče poimti, kako je naša javnost mlačna napram takim akcijam. Vsak najmanjši dar, ki bi ga posameznik z lahkoto in brez vsake škode vtrel, bi pripomogel do zneska, ki bi zadovoljal, da se reši društvo iz teške krize. Ker akcija ni uspela, so morali prevzeti društveni odborniki osebno garancijo za dolg, ker bi se sicer moralo ustaviti društveno delovanje. Sokolski dom pa prodati. Da pa ravno manj imoviti sloji drugače pojmujejo sokolsko idejo in njene cilje, kot nam različni trgovski in bančni krogi itd., naj služi v dokaz sledeče pismo, ki ga je dobilo te dni podpisano društvo: »Sokolskemu domu na Viču. Danes sem vam namkazal drugo polovico ustmeno vam obljubljenega zneska à Din 250, ki ga pa ne smarajte kot brezobrestno posojilo, ampak kot darilo. Prosim pa, da vzamete na znanje, da nikakor nisem kapitalist, ki lahko kar tako meni nič tebi nič razdaja denar, temveč da tudi mene tarejo težka bremena, da pa vendar le žrtvujem ta znesek v društvene namene, je vzrok ta, da smatram sokolsko zvanje za tako vzvišeno, da bi ne moglo biti naprednega moža, ki bi ne utrpel večje ali manjše žrtve ter je položil Sokolu na oltar! Z bratskim pozdravom: Črnaog m. p.« — Vse one, ki so dobili prošnje, prosimo še enkrat, naj ne bo zaman naš apel, posnemajte požrtvovalnega moža — starega borca za sokolsko misel, in priskočite društvu na pomoč! — Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču.

— Sokolska župa Sušak-Rijeka priredi letos svoj župni zlet 15. in 16. avgusta v Crikvenici. Zletni odbor se je pogodil s tamkajšnjimi hotelirji in restavracijami, da prevzamejo prehrano in nastanjo Sokolov. Celodnevna hrana bo stala 40 Din, soba pa 10 Din dnevno. Ta pogodba bo veljala z obzirom na to, da ostane gotovo mnogo Sokolov še par dni v Crikvenici od 15.—18. avgusta t. l. Na železničari plačajo telovadci samo četrtino. Za ta zlet vlada ogromno zanimanje, posebno iz Zagreba in Beograda se pričakuje velika udeležba.

Julijska krajina

— J V morskem kopališču v Građevu je letos izredno mnogo gostov: po volji jih še ni bilo toliko. Dunaj in Budimpešta sta zopet izborna zastopana, potem pa je Čehoslovakov ogromno število. V Građevu je bil tudi čsl. minister za soc. skrbstvo Winter. Izmed odličnih gostov je omeniti nadalje princa Elija Bourbonskega, brata bivše cesarice Zite.

— Čehoslovaki poslanik Jan Šeba je prišel 10. t. m. zvečer v Trst ter se drugi dan odpeljal v Dalmacijo. Šeba je bil prvi konzul čsl. republike v Trstu, kjer je ostal v najboljšem spominu.

— Na Reki je zavladalo novo ogorčenje. Tako lepo so prosili visoko gospodo v Rimu, da naj se ne dotika starih reških pomorskih črt, marveč naj pusti Rečanom, kar je njihovega, toda vse trud je bil zaman. Pred par dnevi je prišla iz Rima vest, da je pomorska črta Reka-Benke odvezeta Reki in dodana Benetkam. List »Corriere Adriatico« je priobčil oster članek, naperjen deloma proti fašistovski organizaciji. Glavni urednik lista je prof. Susmel, ki je po takojšnjem sklepu direktorja izključen iz fašistovske stranke. Most-Venturi priobčuje v »Vedette« tolažilni članek, ki pa ne bo nič zalegel. Zveza trgovcev in industrijev na Reki dobro ve, kaj pomeni za pristanišče odtegnitev pomorske črte.

— Strašne smrti je umrl v Skrbini na krasu 20letni Anton Lozej. Pri mlatlincih na Čotarjevem posestvu je polagal z desno roko spono žita v aparat. Prijel ga je valjar in v par sekundah je bil mladenič mrtev.

— V Tolminu je letos izredno mnogo letoviščarjev. Letoviščarji so večinoma iz Trsta in Gorice.

— Kdaj bodo volitve v Tolminu se prizadeji občani vprašujejo z vedno večjo nestrpnostjo. Odločeno so bile že drugič, za kaj se niso vršile 27. pr. meseca? Česa se boje gospodje?

V. I. Kržanovska:

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

— Pogled na to čudno znamenje je napravil takrat name zelo mučen vtis in čutil sem, da mi postaja slabo.

Tedaj mi je položil puščavnik roko na ramo, rekoč:

— To krvavo znamenje te mora večno spominjati, da ne smeš nikoli več dvigniti orožja in ubiti bližnjega. Dovolj je krvi in zločinov! Od danes naprej ne boš več navađen človek. Prestopil si skrivnostne meje, v katerih je vsako človeško življenje kratko. Čaka te neomejeno življenje. Toda da ga boš vreden, se moraš odreči svojih preteklosti. S kesanjem in molitvijo moraš poravnati vse zločine. Ni ti več treba živeti kot roparju in morilcu, ker ti dam bogastvo, potem te pa odpeljem tja, kjer boš sprejet med člane mistične in skrivnostne bratovščine.

Ko je tako govoril, sem postal zelo otožen. — Moja preteklost, polna burnih doživljanj, je takoj izgubila svojo privlačnost in zaželel sem si nekaj novega, neznanega, kar je moja nemirna duša že slutila.

— Vse storim, kar mi zapoveduješ, mogočni učitelj in vladar smrti! — sem odgovoril in povsili

23

glavo.

Nato sem vstal, se oblekel in izrazil željo, da bi šel rad na krov. Puščavnik je pritrdil in odšla sva po stopnicah. Prizor na krovu, kjer so gorele baklje, je bil tako odvraten in strašen, da je napolnila mojo dušo groza in obup.

Vsi moji mornarji so bili mrtvi. Ležali so kakor snopi. Še včeraj so se sukali ti korajžni dečki okrog mene, polni življenja in poguma. Danes pa so ostala samo še počrnela in nabuhla trupla. S težavo sem zadrževal svoj gnev in dejal starcu, ki je stal kraj mene:

— Treba bo pometati trupla v morje in očistiti krov.

Sklonil sem se, da bi dvignil prvo truplo in ga vrgel čez krov, toda Ahasver me je prijel za roko: — Pusti in ne maži se rok s temi nečistimi trupli! Počakajva, da se stemni — in takrat bo storjeno vse samo po sebi. Glej, bliža se že dan. Pojdiva v kabino, ker morava ta dan posvetiti pripravi za nove razmere v tvojem življenju.

Vrnila sva se v kabino. Puščavnik mi je velel pospraviti in odnesti iz nje vse nepotrebne reči. Nato je zagnil okna tako, da je bila v kabini popolna tema, in prižgal voščeno svečo, ki je stala na mizici v kotu.

Ko je končal te priprave, mi je velel poklekniti sredi kabine, sam pa je začrtal najprej v zraku, potem pa še na tleh več krogov, v katerih sva bila

Tolpa mojih žrtve je bila čedalje večja, toda puščavnik se menda sploh ni zmenil zanje. V počasnem ritmu je izgovarjal besede v nekem neznanem jeziku. Kar se je prikazalo v zraku snežnobela čaša. Ta čaša je plaval nad najinima glavama kakor blesteči oblak, nad njo pa je bil širok zlati križ. Ves ta prizor so obdajali pestri ognjeni jeziki.

Sicer sem pa videl takrat vse to kot v sanjah. Vsa moja pozornost je bila posvečena ostudni tolpi, ki se je plazila od vseh strani k meni ter me hotela zgrabiti. Blesteče oči teh prikazni so gorele v divjem sovraštvu. Grozne kletve so mi zvenele v ušesih, dolge, koščene roke so me hotele zgrabiti s svojimi skriviljenimi prsti.

Kaj sem pretrpel tisto strašno uro, ni mogoče povedati. To je bila splošna agonija! Mirno lahko rečem, da sem preživel takrat po vrsti vse smrti, ki sem jih kdaj zakrivil.

Onemogel in napol blazen od groze, sem se lovil za rob Ahasverjeve obleke, on je pa z mogočnim glasom zaklinjal te strašne sence. Kazal jim je križ in govoril o odpustitvi.

Polagoma se je del teh prikazni razblinil in izginil v temi, a najbolj zlobne so še vedno kričale:

— Oko za oko, zob za zob! Le naj trpi! Proklet bodi, proklet! Naj blodi brez počitka po valovih, ki jih je omadeževal s svojimi zločini! Proklet in osovražen naj plove po valovih naše krvi!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1925.

— **Kralj posesti zagrebške slavnosti.** Vlada je naklonila hrvatskemu separatizmu Sokolu za proslavo 1000letnice hrvatskega kraljevstva denarno podporo. Iz ministrskega predsedstva dalje objavljajo, da kralj Aleksander I. z Bleda 15. t. m. posesti Zagreb in da prisostvuje zagrebškimi svečanostim. Na svečanostih zastopa vlado več ministrstev.

— **Zdravstveno stanje ministrskega predsednika.** Po poročilih iz Karlovih Varov je ministrski predsednik Nikola Pašić 12. t. m. prvič napravil v avtomobilu kratek izlet v okolico. Te dni Pašić posesti predsednika republike dr. Masaryka. Ministrski predsednik ostane v Karlovih Varih še nekaj dni. Nato potuje v Francijo.

— **Radić kot delegat pri Društvu narodov.** Listi, ne samo domači, marveč tudi inozemski, prinašajo dnevno senzacijo, da je določen Stepan Radić kot naš pomožni delegat pri Društvu narodov. K Radićevemu delegatstvu prinašajo listi različne vstavke in pojasnila. Nekateri politiki trde, da so Radića spravili v prelesto švicarsko mesto Zenovo samo zato, da imajo vladinovi mir pred njim, ker je pregestoben. Listi navajajo (tako zagrebški »Riječ«) tudi neko izjavo radikalnega veljaka, ki trdi: Tu gre samo za eksport g. Radića, kakor vsakega drugega blaga, ko je pri nas v izobilju, ker žele, da se prepreči njegove izjave, ki škodujejo današnji vladni kombinaciji.

— **Radić molči.** Zagrebški listi danes v kroniki beležijo, da Stepan Radić molči. Nove govorniki z nobenim novinarjem in se jih izogiblje.

— **Spremembe v pravosodju na Hrvaško.** Za načelnika oddelka pravosodnega ministrstva v Zagrebu je imenovan dr. Josip Pabor, član stola sedmorice. Njegovo imenovanje je politično zanimivo. Za načelnika tega oddelka je že bil imenovan za časa Davidovičeve vlade. Pri takratnem nastopu funkcij je dr. Pabor izjavil: »Z božjo pomočjo in s pomočjo odločujočih faktorjev hočem vzpostaviti ono, kar je nekada bilo na Hrvaškem«. Značilno je tudi, da je bil dr. Pabor najprej imenovan za likvidatorja tega oddelka, toda sedaj je likvidacija začasno ustavljena.

— **Odlikovanje predsednika Rdečega križa.** Na predlog ministra za narod. zdravje je bil odlikovan predsednik Društva rdečega križa, kemik dr. Marko Leko, z redom Sv. Save prve stopnje.

— **Vpis v srednje šole.** Po zakonu o srednjih šolah začne 24. avgusta razredni izpiti in trajajo do 31. avgusta. Vpis učencev se vrše 1., 2. in 3. septembra, 4. septembra je šolska masa. Od 5. septembra naprej sledi redni pouk.

— **Slavnosti na Cetinju.** Velike narodne slavnosti na Cetinju povodom prenosa zemeljskih ostankov pesnika-vladike Radeta Petrovića-Njegoša na Lovčev so določene končno na 21. septembra. Slavnosti se osebno udeležijo kralj, vlada zastopata dva radikalna ministra, ki sta kandidirala v cetinjskem volilnem okrožju.

— **Ustanovitev nove armije.** Kralj je odobril poročilo vojnega ministra glede ustanovitve V. armijske oblasti v Nišu. Ta armadni zbor se sestavi iz vseh vojnih enot, ki so preštevilčene v ostalih armadnih zborih.

— **Činovniška stanovanja.** Ministrstvo financ je odobrilo kredite do pol milijona dinarjev za zgradbo činovniških stanovanjskih hiš. V Beogradu se je že nakupilo potrebno zemljišče in so se gradbena dela začela. S tem kreditom hočejo zgraditi 10 manjših hiš iz betona po načrtih inž. Bogatičeva.

— **Pomoč našim vojnim invalidom iz Amerike.** Srbska omladina iz Chicaga je poslala Udruženju vojnih invalidov pomoč 10.000 dinarjev, ki so se nabrali na neki prireditvi.

— **Radiofonska postaja v Bakru.** Ministrstvo pošte je sklenilo, da v toku tega meseca postavi v Bakru veliko radiofonsko postajo, ki bo služila državnim organom in privatnikom.

— **Meja proti Grčiji zaprta.** Vlada je zatvorila mejo proti Grčiji. Sklep vlade ni v zvezi z zapletitvijo z Grčijo, nego je zdravstvenozaščitnega značaja. V Pireju se je pojavila kuga.

— **Pomoč dobrovoljcem.** Ministrstvo za socialno politiko je odobrilo redno pomoč Savezu dobrovoljcev v znesku 16.666 dinarjev za mesece september, oktober in november t. l.

— **Pojasnilo k notici »Napravite red!«.** Pravico odmeriti pokojnin v pokojnim uč-

teljem si je pridržalo ministrstvo prosvete, ki rešuje take prošnje, ako so pravilno opremljene, takoj, ko pridejo v ministrstvo. Očitek, da te prošnje neresene, bi torej ne bil upravičen. Pač pa je postopek pri odmerah pokojnin precej zamuden, ker pošlje ministrstvo po rešitvi ves akt najprej glavni kontroli v odobritev in šele potem, ko ta izreče, da soglaš, z rešitvijo, obvesti velikega župana, ki da nemudoma nalog za izplačevanje pokojnine. Istotako rešuje prošnje za akontacijo ministrstvo brez odloga, zakasni se pa faktično izplačevanje večkrat vsled tega, ker mora finančno ministrstvo v vsakem slučaju posebej odobriti kredit za izplačilo. — Naravno pa je, da bi odpadel vsak povod za pritožbe, ako bi odmera pokojnin spadala v delokrog oblastne šolske uprave. Pri sedanjem načinu postopka pa traja reševanje teh prošenj najmanj dva meseca. Ako pa prošnja ni pravilno opremljena, kar se pogosto dogaja, potem se ta postopek lahko zavleče še za 1 do 2 meseca. Odmera vdovnine, ki spada v delokrog tukajšnje oblastne šolske uprave, se izvrši ob pravilno opremljeni prošnji najkasneje v enem tednu po vložitvi.

— **Komisija za pregled potov.** V ministrstvu za javna dela se je sestavila komisija, ki ima nalog, da pregleda vse poti v državi, ki se nahajajo v delu. Komisija bo na cilju mesta ugotavljala uspehe tozadevnih gradbenih del ter dajala nadaljnja navodila.

— **Činovniški kongres v Beogradu.** 28. 29. in 30. avgusta se vrši v Beogradu kongres državnih činovnikov.

— **Romunski pomorski gojenci v Dalmaciji.** Pred dnevi je dospela v Gruž blizu Dubrovnika večja skupina romunskih pomorskih gojencev pod vodstvom romunskih mornariških oficirjev. Romunski gojenci si ogledajo dalmatinsko obal in naše pomorske naprave ter ostanejo v Dalmaciji 15 dni.

— **Otvorjanje izseljenških knjižnic.** Izseljenški komisariat v Zagrebu je sklenil osnovati po vseh večjih izseljenških kolonijah v Ameriki in Avstraliji izseljenške knjižnice, ki naj služijo nacionalni propagandi in očuvanju narodne zavesti med jugoslovanskimi izseljeniki.

— **Niške železniške delavnice.** Obrtna šola železniških delavnic v Nišu sprejme s 1. septembrom 50 učencev.

— **Statistika radioaparatorov v Jugoslaviji.** Po uradni statistiki je število radiopostaj v naši državi sledeče: v Beogradu 126, v Zagrebu 226, v Novem Sadu 133, v Ljubljani 51, v Sarajevu 35, v Splitu 32, v Skoplju pet.

— **Mednarodni profesorski kongres v Beogradu.** 26. avgusta se odpre v Beogradu prvi mednarodni profesorski kongres, na katerem bodo sodelovali tudi ameriški profesorji. Ministrstvo prosvete in profesorsko društvo v Beogradu sta prevzela velike priprave za kongres.

— **Mednarodni kongres za psihologijo.** Na inicijativu nemških psihologov se vrši 1. septembra v Kasslu mednarodni kongres za psihologijo. Nemški psihologi so pozvali tudi psihologe iz Jugoslavije, da prisostvujejo kongresu. Našo državo bo zastopal dr. Laza Stanojević.

— **Telegrafska zveza s Curlihom.** Švicarska telegrafska direkcija je ponudila našemu ministrstvu za pošto in brzojav, da se vzpostavi med Beogradom in Curlihom direktna telegrafska zveza. Predlog je proučevala posebna komisija v poštne ministru in ga sprejela. Imenovanje so obojestranske delegacije za podrobne razgovore.

— **Ali bo kaj ali ne bo nič?** Naročnik s šentpeterskega predmestja nam piše: Ko so vladali na ljubljanskem magistratu klerikali, socialisti in komunisti, so spravili pred vsem cel trop svojih pristašev na nesistemizirano službeno mesta, obljubljali so Ljubljano obkrožiti na vse štiri vetrove, pa so jih obsipali samo — z milijonskim dolgov! Spodnji del Škofije ulice čaka že pet let na razširjenju in Gruberjevo nabrežje štiri leta na ograjo, pa ni ne enega, ne drugega. Kaj, ki bi demokratski gerenti (ali »mogotci«, kakor jim »Slovenec« pravi!) to izvršili? Pa bo treba še marsikaj drugega iz prejšnjega »načrta« realizirati, predno pride spet prejšnji režim do »ljubljanske oblasti« na rotovž! — c —

— **Zagreb v pasjih dneh.** Iz statistike, ki jo je izdala vodovodna uprava v Zagrebu, je razvidno, da se zadnje dni v Zagrebu porabi nad 360.000 hl vode.

— **Iz loške doline.** Da padajo cene nekaterim življenjskim potrebščinam, je zelo razveseljujo. V tukajšnjih trgovinah se ku-

puje vse po dnevnih cenah. Kar se pridela doma, to je pred vsem mleko in meso, se pa prodaja še vedno po previsokih cenah in sicer mleko po Din 3.50, meso po Din 19 kg vsevprek, najsi bo najboljše ali najslabši del živine. V naši dolini je mnogo delovnega ljudstva, ki je navezano kupovati si življenjske potrebščine. Zasluge se temu delovnemu ljudstvu vsled te draginje ne more in ne sme znižati. Glasom občinskega reda bi morala menda skrbeti za znižanje cen tudi županstva. Župana v loški dolini sta posestnika kmetij, ki rada živita v miru. Ako prične orožništvo hoditi po hišah radi znižanja cen mleka, je lahko pripravljeno že naprej, da mleko odsele ne bo več na razpolago in bi bila s tem marsikatera družina hudo zadeta. Okrajno glavarstvo je dobilo že razne prošnje za regulacijo cen, predvsem mleka, mesa in kruha. Žeteli bi bilo, da pride končno do tako potrebne ureditve cen, da bi bilo prav in dobro na vse strani. Ali smemo to pričakovati?

— **Kaos z brezplačnimi kartami.** Ko se je večeraj po seji ministrskega sveta pojavil pred zgradbo ministrskega predsedništva minister saobračaja g. Andra Radović, so ga obkolili novinarji in ostro protestirali proti temu, da daje redakcijam po dve brezplačni karti in sicer eno za prvi, drugo za drugi razred. Minister se je opravičeval z raznimi izgovori ter pokazal na kaos, ki je zavladal na železnicih z brezplačnimi kartami. Minister je sklenil ukiniti vse brezplačne karte, razen kart, ki jih dobe redakcije in pa po dve karti, ki jih dobe ministrstva. Tudi običajne vozne olajšave se bodo znatno omejile. V bodoče bodo deležni voznih olajšav za pol cene Sokoli in najzaslužnejša humanitarna društva v državi.

— **Obisk v Karlovih Varih.** Mestni statistični urad naznanja, da je bilo do 8. avgusta t. l. v Karlovih Varih 45.214 gostov.

— **Komunistična propaganda v angleški armadi.** Policija v Londonu je pred nekaj dnevi preiskala stanovanja raznih Italijanov, Rusov, Židov in drugih izomcev, ki so se ji zdeli sumljivi, da so komunisti. Policija je dobila v roke celo vrsto dokumentov, ki pričajo, da je komunistična propaganda v angleški armadi zelo razvita. Vodi telji tega gibanja pripadajo baje neki mali komunistični sekciji, ki razpolaga z znatnimi svotami denarja in ima v armadi sami številne dobro plačane agitatorje.

— **Manevri na Poljskem.** Letos se vrše na Poljskem prvič veliki manevri, kakršni so bili v predvojnem času običajni samo pri velešlah. Gre za pohod skupne kavalerije iz vzhodne Galicije na za defenzivno operacijo v koridorju. Akcije pri Brodih te dni se udeležuje 12 kavalerijskih regimentov, letala, oklopni avtomobili in pionirske čete. Akcija pri Turnu 17. in 19. t. m. se konča z ostrim streljanjem. Interesirane velesile zastopajo vodilni generali. Navzoči so dalje generali Male Antante in baltskih držav. Manevri vzbujajo v Nemčiji in Rusiji veliko pozornost.

— **Spominska slika dr. Klementa Juga.** Dr. Jugovi rojaki iz Italije in njegovi prijatelji odkrijejo svojemu kulturnemu delavcu spominsko sliko v nedeljo dne 16. t. m. ob 11. uri dopoldne v Ajazevem domu. Slika je delo našega poznaneega slikarja Božidarja Jakaca. Območevalci našega največjega plezalca in modroslovca.

— **Na trgovski šoli v Novem mestu se** s šolskim letom 1925-26 ukinje 1. letnik. Ponavljajni izpiti se vrše 31. avgusta, vpisovanje v II. letnik pa bo 5. septembra t. l. Šolsko leto 1925-26 se začne 6. septembra s sveto mašo v frančiškanski cerkvi ob 9. zjutraj. Redni pouk se prične 7. septembra ob osmih zjutraj.

— **Izlet u Pariz.** Jedna pariška putniška agencija priredjuje skupna potovanja za Pariz preko Italije i Švicarske sa 8-dnevnim boravkom u Parizu. Putnici uz vodič, koji govore hrvatski, razgledavaju cijeli Pariz, posjećuju izložbu, učestvuju na izletu u Fontainebleau i Versailles itd. Cijeli put (željeznica II. razreda, opskrba na putu i za boravka u Parizu, vožnja avtomobilom za razgledavanje Pariza, ulaznice, napojnice itd. sve osim pića) stoji ka Din 3.500. Informacije iz usluge daje Glavno Uredništvo Almanaha SHS odsjek za Turizam Zagreb, Marovska 27. I.

— **Razpis upravniškega mesta kemičnega laboratorija.** Ministrstvo narodnega zdravja razpisuje tečaj za mesto upravniškega državnega kemičnega laboratorija v Beogradu. Prednost imajo diplomirani kemičari z doktoratom. Rok prijave do 1. oktobra t. l.

— **Žrtve tragedije v Omišlju.** Poročali smo večeraj o grozni ljubavni tragediji v Omišlju, kjer sta izvršila samomor neki Slovenec in Slovenka. Kot je sedaj ugotov-

ljeno, je moški železniški uradnik Ivo Kandare iz Trbovelj. Pred dnevi je izginil iz službe ter se odpeljal iz Trbovelj. Sele sedaj so ugotovili, da je identičen s samomorilcem na Omišlju. Ime dekleta še ni znano in kot se zatrjuje, je verjetno doma iz Litije, ni pa izključeno, da je iz Dravograda.

— **V soboto dne 15. t. m. vsi na Viš** na orjunaško veselico, ki se vrši na tamkajšnjem sokolskem letnem telovadišču ob Tržaški cesti. Naj pridejo vsi tisti, ki se hočejo veseliti; tudi melanholični in zaljubljeni naj pridejo, zanje bo pripravljen v orijentaliski kavarni v tišem kotičku opojni kaljan, ki jih povede v kraljestvo vil, palčkov, zadovoljstva in sreče. 1520/n

— **Strahovit zločin v Natalincih.** — **Pri znanje razbojnika.** Pretekli teden je bil v Natalincih v Srbiji izvršen strahovit zločin. Zloglasna roparska tolpa Tihomirja Markovića je ubila profesorja Dimitrija Dimitrijevića. Celo tolpo so orožniki kmalu prijeli, vendar se ni dalo roparjem izsiliti nikakega priznanja. Neki prefriganj orožnik si je izmislil sijajno idejo, kako vjeti roparje. Šel je pred celico Markovića in pričel nato glasno s klavirnom razbijati po okovih. Nato je potresel z okovi, jih vrge ob tla in pripomnil glasno: »Tako Veso, sedaj si svoboden. Rekel sem ti takoj, da čim priznaš, boš izpuščen. Ostali teči pa naj poginejo v zaporu.« Ni minulo 5 minut, že je Marković pozval jejniškega paznika in mu izjavil, da prizna. »Saj nisem trapašt,« je rekel, ko je šel iz celice v sobo preiskovalnega sodnika. »Če je Vesa Petrović, ki je bil glavni krivec in vse priznal, šel sedaj svoboden domov, pa naj mi sedimo radi njega?« Čim so ga prepeljali pred preiskovalnega sodnika, je priznal svoj zločin, prepričan, da ga takoj izpuste. Toda napravil je račun brez krmarja in mesto na svobodo je romal v težkih okovih nazaj v zapor.

Velesencjene dame! Ali že poznate — SANOFORM?



„ključ“
traja kakor štirje pari drugih?
Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Iz Ljubljane

— **Radića v Ljubljani.** Danes dopoldne z zagrebškimi brzovlakom sta prispela v Ljubljano ministar za agrarno reformo Pavle Radić in predsednik HSS Stepan Radić. Ob 11.45 sta odpotovala z gorenjskim na Bled, kjer sprejme kralj Stepana Radića v drugi avdienci. Trde, da voditelja HSS ostaneta na Bledu do sobote.

— **Poštna direkcija išče za pošto v Sp. Šiški primeren lokal.** Poštna uprava je morala zaradi sodne odpovedi izprazniti poštni lokal v Sp. Šiški in ker ni imela na razpolago drugega primernega prostora, pošto zapreti. Uprava bi pa rada to pošto čimprej zopet otvorila in išče drug primeren lokal, ki naj bi ležal ob glavni, to je Celovski cesti in kolikor mogoče sredi Sp. Šiške. Biti mora suh, svetel, zadostno zavarovan proti vplomu in mora meriti okoli 50—60 m². Najemnika naj ne bo pretirana. Uprava prosi ponudnike, naj predložijo svoje ponudbe vsaj do 20. avgusta t. l. na direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani. Ako dotlej ne ponudi nihče za pošto primernega lokala, bo pošta uprava prisiljena najeti lokal negde na lego tam, kjer ga bo pač dobila, samo da bo za pošto primeren.

— **JNAD »Jadrana«** vabi vse svoje članke, ki so absolvirali svoje študije, v četrtedne 13. t. m. ob pol 9. uri zvečer v društveno tajništvo na razgovor o ustanovitvi starejšinske organizacije. — Odbor.

— **Občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani** se vrši v ponedeljek dne 31. avgusta t. l. ob 8. zvečer v pevski dvorani poslojpa Glasbene Matice v Vegovi ulici. — Dnevni red: poročila funkcionarjev in volitev odbora. 1519/n

— **Tatvina v vlaku.** Delovodji Henrik Snoj je bila dne 9. avgusta 1925 ob 17. uri med vožnjo v vlaku od Domžal do Ljubljane iz notranjega žepa suknje ukraden listnica z vsebino 1000 Din in nekaj drobiža v gotovini, orožni list in planinska legitimacija.

— **Zopet cerkvena tatvina.** Dne 11. t. m. je neznan zlikovec ukradel v cerkvi Sv. Krištofa dva svečnika, vredna nad 200 Din. — **Neprevidnost.** Pekovski pomočnik M. B. stanujoč na Krakovskem nasipu 12, je 11. t. m. ponoči vinjen legel na posteljo ter vrge gorečo cigareto na drugo posteljo, kjer je pričela tleti odeja. K sreči je službojoči stražnik zaduhal dim in opozoril B-ja na nevarnost. Ogenj ni povzročil nikake nesreče, vendar bi lahko imela ta neprevidnost katastrofalne posledice.

Iz Celja

— **Imenovanje.** Za prisednika gerentskega sosveta okrajnega zastopa v Celju je imenovan g. Josip Drogenik, bivši narodni poslanec in posestnik v St. Juriju ob južni železnici.

— **Uboj.** V gostilni Zdobšč v Dramljah pri Celju je v nedeljo Franc Mastnak zabodel v pijanosti in prepiru kmetkega fanta Karla Dolganoča. Dolganoč je vsled dobljene poškodbe kmalu v gostilni umrl. Ubijalca so spravili v zapore celjskega okrožnega sodišča.

— **Prestavljen je z realne gimnazije v Celju na realko v Ljubljani** dolgoletni profesor vernauka na celjski gimnaziji g. Josip Kardinar.

— **Celjski drobiž.** Odmev iz veselice Celjski Orli so v nedeljo priredili na Babnem pri Janju telovadni nastop z veselico. Po noči je prišlo do nekega prepira in končno do pretepa, katerega so izzvali neki stranski prepirljivi. Neki Uršič iz Čreta pri Celju je dobil na glavi precejšne poškodbe in je moral pomoči iskati v celjski bolnici. — **Napač.** V nedeljo popoldne so neki pijani zlikovci na Ljubljanski cesti brez vzroka napadli in pretepli nekega pomočnika trdke Grad in ga precej poškodovali. — **Vročina.** Zadnje dni vlada pri nas velika vročina. Savinjske kopeli in tudi prosta kopališča so polna občinstva, ki išče ohlajenja v prijetnih savinjskih valovih.

— **Raznihi tujecev-letoviščarjev** je precej opaziti zadnje dni pri nas. Je nekaj Čekov, Nemcev iz Avstrije, pa tudi gostov iz južnega dela naše države.

Iz Maribora

— **Smrtna kosa.** V torek 11. t. m. je umrla po dolgi in močni bolezni ga. Amalija Krein z, soproga slikarja, v starosti 68 let. — **V Slov. Bistrici** je 11. t. m. umrla ga. Hermina Kristl, soproga nadučitelja. Blag jima spomin!

— **Mestno kopališče ostane na praznik 15. t. m. zaprto.**

— **Odbor za postavitev spomenika v svetovni vojni preminulim vojakom v Mariboru** razpisuje v dosegu črtežev in projektov za nameravan spomenik v svetovni vojni preminulim vojakom splošen natečaj, ki se ga morejo udeležiti osebno vsi klparji, arhitekti, slikarji itd., ki so državljani krakeljine Srbije, Hrvatov in Slovencev. Določene so sledeče nagrade: I. nagrada Din 3000, II. nagrada Din 1500 in III. nagrada Din 1000. Pri črtežih in projektih je vpoveštevati, da stroški izdelave v kamnu ali v kamnu in bronu, ne bi smeli prekoračiti vsote Din 100.000 in je zato treba priložiti črtežu tudi aproksimativen proračun stroškov. Ozirati se je nadalje na to, da bi spomenik stal v mariborskem mestnem parku in sicer na golčavi okroglini brez izrazitejšega ozadja razen dreves, dostopen in viden krog in krog. Razpisovalci si pridržijo pravico, da more poleg nagrajenih projektov in črtežev nakupiti katerikoli drug nenagrajen črtež za svoto 1000 dinarjev in da bodisi nagrajen, bodisi nakupljen projekt tudi izvrši brez vsake nadaljnje nagrade. Nagrajeni ali tudi nakupljeni črteži ostanajo izključno last razpisovalca, ki pa sme vse doposlane mu projekte in črteže brez izjeme tudi javno razstaviti. Črteže je vpisati anonimno na Odbor za postavitev spomenika v svetovni vojni preminulim vojakom v Mariboru do 20. oktobra 1925 ob 12.; označiti jih je s kakim geslom. Z istim geslom je označiti tudi zaprto kuverto, v kateri je natančen naslov natečajnika. Presojevalno razsodišče je sestavljeno iz 7 članov. To razsodišče sklepa pravomočno, proti njegovim sklepom ni priziva nikamor.

IZJAVA

Obžalujem žaljive vesti kot neresnične, izstene proti g. F. Kvasu ter mu zahvalujem, da je odstopil od tožbe.

Ferkol Ivan,

čevljarski mojster. 1521/n

I. N.

Zadnja noč

Človek brez imena, vsem enako znan. Hodi v žaketu in lakastih čevljih. A ko se pojavi na promenadi, ga mimoidoči začudeno gledajo. Njegov žaket je namreč ves v zaplatah. Iz lakastih čevljev mu pa gledajo prsti. Ubožec, kako hudo boli so ljudje...

Poletni večer vabi ljudi na prosto. O ženske, kako ste krasne! On stoji na ovinku promenade in gleda to pestro reko ljudi. Stoji kakor kip. Samo veter se poigra včasih z njegovimi lasmi. Tudi ljudje ga gledajo. Dekleta ga gledajo zaničljivo. Kaj stoji tu zialo tu? Zakaj ga ne odvede stražnik? Ženske so elegantno oblečene, moški nosijo fine nogavice, ti si pa kakor clown v cirkusu. Postopač si, ki mu je treba iztegniti roko, da bi ljudje dokazovali na tvoji dlani svojo dobrodelnost.

Toda on ne vidi teh očitkov v njihovih očeh. Gleda in gleda, pa ne vidi nič, kakor bi gledal samo vase. A ljudje bi mu lahko po vrsti pljuvali v obraz. Ne ganil bi se. Kakor sonce, ki zahaja. Otrsel se je vseh predsodkov. Samo utrjen je, zelo utrjen. Vse se je pogo-

bil v večerno tišino, v to divno harmonijo barv in zvokov. A ljudje, ki si domišljajo, da vidijo v dušo, suhoparni psihologi, bi mu zabrusili v obraz: blazen si!

V mestu so pogasili luči, trgovine in hiše so zaprte. On blodi po ulicah, kakor osamljen popotnik je, nihče ga ne vidi, nihče se zanj ne zmeni.

Ti si tu, Miha? — ga je odgovoril nekdo. Stranska ulica je temna in nikogar ni tu razen teh dveh zakasnelih gostov.

Ozrl se je. Na obrazu mu igra smehljaj — morda vesel, morda tudi ironičen.

Kako je kaj? Že dolgo te nisem videl. Če potrebuješ denarja, bi ti lahko...

Hvala — ga je prekinil. — In pojdi svojo pot, prosim te. Res je tema, pa bi te vendar utegnili kdo videti v moji družbi in ti bi se kompromitiral.

In obrnil mu je hrbet. Naglo je odhajal. V njegovi hoji je bilo mnogo teatralnosti. Bila sta nekoč prijatelja. Skupaj sta hodila v šolo in skupaj sta tekmovala za prvenstvo. Ko sta pa stopila v življenje, nista vedela, kako in kam. Prijatelj je napredoval od skromnega

uradnika se je povzpelo do bančnega ravnatelja. Bogato se je oženil, imel je vse, kar so pozelele njegove oči in usta. A Miha je leto za letom padal. Tako so govorili ljudje. Ni imel službe, pa tudi iskal je ni. Hodil je okrog zanemarljivo in zaničevan, nihče ni vedel, od česa živi. Prijatelji so ga zapuščali, znanci so se ga izogibali. Le če so ga srečali daleč od ljudi, so ga ogovarjali in mu ponujali denar, da bi začel pošteno živeti. Toda on denarji ni jemal. Često je bil njegov žep in žolček prazen, toda miloščino je vedno odklanjal. Za seboj in pred seboj nima nič.

In vendar — roman... Piše roman. Že pet let ga piše. Vanj polaga vse svoje trpljenje, vso bridkost, mržnjo in solze. Potem pa, ko ga dovrši, bodo vse vezi med njim in svetom pretrgane.

Kaj pa zjate tu? — ga je nahnul stražnik... Zgrabil ga je za ramo.

Poberite se, sicer vas odpeljem na stražnico.

A on molči. Samo vstal je in odšel dalje. Nima stanovanja ne postelje. Le v žepu nima nedovršeni roman. V baru kipi nočno življenje.

Šoferji, pijanci, prostitutke, vse se je zmešalo, vse je obil vrtilnac razvra-

ta. Damski orkester igra sentimentalne melodije, toda bar jih ne sliši. Sliši jih samo Miha.

Tudi pred petimi leti je igral orkester tako. In on je bil takrat v baru. Čisto slučajno je zašel tja s prijatelji. In pianistka je bila lepota, roža v tem moralnem močvirju. Nočno blato je še ni bilo doseglo. Plaval je v tem plesu strasti in podivjanosti kot edini čoln na razburkanem morju, kjer se je potopila ladja. In on se je vanjo zaljubil. V to ljubezen je položil vso svojo dušo. Zato je bila njegova rana tako globoka. Pol leta sta živela skupaj. Potem ga je zapustila. Odšla je z nekim šoferjem. Niti poslovlja se ni od njega. On je pa ni prekinjal. Le ljudi in sveta se je še bolj izogibal. Nosil je svojo bolešt in pisal roman. Vsi so govorili, da se mu je zmešalo. Pa to ga ni motilo. Imel je svoj svet.

Poslušal je orkester, z dolgimi, koščenimi prsti je brskal po svojih črnih laseh in pil rdeče vino. Odsev čaše na belem mramoru je bil kakor krvavi madež, nad katerim so se zvijali kolobarji tobačnega dima. On je pa sedel kakor pozabljeno prokletstvo. V njegovih očeh se je poznala neka zagonetna odločitev.

Dani se? Da, dani se. Miha gleda skozi zakajeno okno, kako se spreminja nebo nad obzorjem. Najprej je temno, potem se zasveti in slednjič postane modro. Tam daleč nekje za mestom že vzhaja sonce.

Hej, natakari! — je zaklical Miha in poravnal račun z žepno uro. Potem je stresel v zadnji kozarec vina neki prašek. Morfij ali kokain? Saj je vseeno. Rešitev je v enem in drugem. Orkester dremle, gostje so pijani, skozi okno sije sonce in Miha pije čašo smrti

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Zadnji teden so si tečaji na newyorškem in evropskih sladkornih tržiščih nekoliko opomogli. V New Yorku je bilo veliko povpraševanje po surovinah. Vendar pa ni mogoče trditi, da bi se bil položaj na sladkornem trgu vobče znatno izboljšal. Situacija je še vedno labilna. Blagodejno vpliva čedalje večji konzum sladkorja, z druge strani pa ne smemo pozabiti, da ima tudi ta porast konzuma svoje meje in zato njegov vpliv ne more spremeniti labilnega položaja. Na evropske konzumente sladkorja vplivajo slabo vesti o nepovoljni letini sadja, ker je znano, da se porabi tem več sladkorja, čim več je sadja, ki ga tovarne, odrosno ljudstvo samo vkuhava in konzervira.

Z veliko napetostjo pričakujejo gospodarski krogi poročila o prvih poizkusih s sladkorno peso, ki so jih delali koncem julija zlasti v ČSR in Nemčiji. Znano je, da rezultati teh poizkusov glede na sladkost pese niso posebno povoljni, pač pa se je izkazala sladkorna pesa glede na razvoj zelo dobro. Zato lahko rečemo, da bo pridelek sladkorja letos približno enak lanskemu. V Nemčiji je sladkost sladkorne pese večja nego v ČSR in tudi sicer se je stanje sladkorne pese zelo izboljšalo, ker je bilo zadnje čase mnogo dežja. Izborne kaže sladkorna pesa na Madžarskem, kjer računajo s prideikom, ki bo za 10% večji nego je bil lani. Tudi iz Francije in Italije prihajajo polne vesti glede izgledov za novo sladkorno kampanjo. Slednjič je treba omeniti, da se oglašajo zadnje čase tudi Rusija, kjer je sovjetska vlada izdelala podoben načrt za zvišanje sladkorne produkcije do leta 1931. Porast sladkorne produkcije znaša baže v Rusiji okrog 80%. To bo sicer nekoliko pretirano, vendar je pa treba računati tudi z Rusijo kot državo, ki bo igrala v doglednem času na sladkornem trgu zelo važno vlogo. Vsa ta poročila ne morejo ugodno vplivati na sladkorni trg in delni porast cen je brzokone samo začasen. Sladkor kupujejo zdaj samo tisti, ki ga nujno potrebujejo.

V New Yorku so notirali v ponedeljek kubanski centrifugali 4,27, v sredo 4,33, v četrtek 4,38 v petek pa zopet 4,37. Sladkor za septembru je poskočil v omenjenih dneh od 2,55 na 2,59, za december od 2,71 na 2,72, v sredo in četrtek je notiral prehodno 2,74, za januar je poskočil od 2,72 na 2,73, v sredo in četrtek je notiral 2,75, za februar je poskočil od 2,78 na 2,79, v sredo je notiral 2,81, v četrtek pa 2,80, za maj je ostal na 2,88, v sredo in četrtek je notiral 2,89. Na pariškem trgu je notiralo blago za avgust 219,50, koncem tedna 224,50, v četrtek prehodno 225. Za septemher je poskočil od 217,50 na 220,50, oktober notira brez spremembe 205,50, novemb.-december je poskočil od 202,75 na 204,50. Tudi londonski in hamburški sladkorni trg se razvijata približno v enakih smeri.

Načrt zakona o izenačenju davkov. V fin. ministrstvu je izdelan načrt zakona o izenačenju davkov za vsa država. Načrt prouči najprej fin. minister, nakar ga predloži ministrskemu svetu. Vprašanje obdatenja še ni končnoveljavno rešeno. V tem pogledu sta izdelana dva predloga. Eden o osebnem dohodninskem davku, drugi o mešanem davku, kakor je bilo doslej v Srbiji. Verjetno je, da bo sprejet drugi predlog.

Nekateri podatki o naši industriji. Po statistiki lanskega leta je bilo v naši državi 8146 industrijskih podjetij, ki so obsegala 25 različnih industrijskih panog. Pri

vseh podjetjih se je pripetilo 7297 nesreč, od teh 144 smrtnih. V stavkah je izgubilo 5155 delavcev 622.944 delovnih ur, kar pomeni okrog 4 milijone škode.

Pogajanja o znižanju rudarskih plač. Rudarji po vseh rudnikih Bosne prirejajo protestne shode proti nameravani znižanju plač. Pri pogajanjih, ki se bodo vršila 17. in 18. t. m., bodo sodelovali poleg delegatov bosanskih rudnikov tudi zastopniki državnih rudnikov v Sloveniji, premogokopa v Vrhniki in rudnika v Senju, dalje zastopniki delavskih zbornic iz Sarajeva, Zagreba, Ljubljane in Beograda. Delegati se sestanejo 16. t. m. v delavskem domu na predkonferenco.

Tovarne svile. Poljedelsko ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 1.600.000 dinarjev za popravilo zgradb tovarne svile v Pančevu in Novem Sadu in skladišča svilenih kokonov v Vrhu.

Delavske plače v Beogradu. V Beogradu plačujejo navadnim delavcem dnevničarjem 35—60 Din, kopačem 35—60 in zidarjem 70—110 Din na dan.

Promet tujecev na novi liniji železnice je od dne do dne večji. Dočim je znašal doslej mesečni promet okrog 3000, računajo, da poseti Split ta mesec nad 4000 tujecev. Prvi teden v avgustu je prispele v Split 1065 zunanji gostov. Zlasti iz vseh krajev naše države in iz Srednje Evrope je čedalje več gostov. Prejšnji mesec je bilo v Splitu 3287 tujecev, od teh 1421 iz Dalmacije, 1357 iz drugih krajev Jugoslavije, 172 Čehov, 3 Poljaki, 93 Avstrijcev, 4 Madžari, 142 Italijanov, 3 Francozi, 1 Rus, 17 Angležev, 42 Nemcev, 27 Amerikancev in 5 iz drugih evropskih držav. V aprilu je znašal tujski promet 3119, v maju 3222, v juniju 2619, v juliju 3287.

Nove romunske izvozne carine. V Romuniji je stopila v veljavo nova izvozna carina in sicer cerasin 4 leje od kg, lahka rafinirana olja 1000 lejev od vagona, težka rafinirana olja 5000 lejev od vagona, kreozot 1000 lejev od vagona, cinikov sulfat 500 lejev, karbid 5 lejev od 100 kg itd.

Dobave: Pri stalni vojni bolnici v Ljubljani se bo sklenila dne 20. avgusta t. l. direktna pogodba za dobavo mleka in teletčje mesa. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. avgusta t. l. ponudbe glede dobave martinovega jekla, glede dobave pocinkane železne pločevine, glede dobave medene pločevine, glede dobave bakrenih cevi, glede dobave medene žice, glede dobave meril na sunek ter glede dobave jeklenih odlikov. Pogoji itd. so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 30. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 500 kg bencina. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 4. septembra t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 345 m³ bukovih drv; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznih kemikalij, barve, firmeža, zena, cementa, opeke, konoplje za mašenje, sikativa, terpentina itd.; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave lomljenega kamena. Dne 5. septembra t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 477.000 kg petroleja; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave strojnih fermentov; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave tapetniškega materiala. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono

Blazen čin ljubosumnega moža

Ni dežele na svetu, kjer bi ljubosumnost tako cvetela kakor v Italiji. Skoro vsak dan poročajo italijanski časopisi o blaznih zločinih, ki se dogodevajo po italijanskih mestih, zločini, ki jih povzročajo nespametna in neutemeljena ljubosumnost. Enkrat je žena, ki draži s svojim nebrzdanim ali pa nerodnim vedenjem možovo ljubosumnost, drugič je mož, ki izživa ženo k blaznim dejanjem.

O strašnem blaznem činu ljubosumnosti, ki se je te dni dogdil v Južni Italiji, poročajo listi nastopno: V mali obmorski vasici Tore del Greco blizu Napolija je bival neki ribič že več let v srečnem zakonu s svojo ženo. Oboževal jo je do blaznosti. Ko sta se jima rodila dvojčka, je moževa sreča dospela do vrhunca. Svojo ženo je začel oboževati in ni več puščal v možko družbo. S sosedi se je morala omejit na kratke pozdrave. Mesto na veselice je morala v cerkev ali pa ostati pri možu, ki jo je še začel trpinčiti s svojo ljubosumnostjo. Kamor je stopila nesrečna žena, il je bil mož za petami. Z ribolova se je vračal nenejano, da ukanje ženo in jo zasači v nezaželenem objemu z drugim možem. Tak poizkus so ostali brezuspešni. To le ni zmanjšalo nesrečnemu možu njegove strasti. Še bolj je postal ljubosumen na svojo ženo in neki dan se je izpremenila ljubosumnost v blaznost. Prišedši nepričakovano z ribolova, je ribič pograbil svojo ženo, jo zvezal brez poudara in položil na posteljo. Potem je vzel petrolejko in obli ubogo ženo s petrolejem ter za zapalil. Nesrečna žena je začela blazno kričati, nakar so prišli sosedi in ženo rešili strašne smrti. Odnosila je kljub temu strašne opekline po telesu. Blaznega moža so orožniki aretirali v planinah in ga odpeljali v zapore, odkoder pa najbrže v umobolnico.

Umor univerzitetnega profesorja

V Vratislavi v Nemčiji je bil v nedeljo umorjen profesor dr. Rosen, vodja botaničnega inštituta v Vratislavi in brat bivšega nemškega zunanega ministra. Glasovitega učenjaka so našli umorjenega v njegovi vili. Slučaj je tem senzacionalnejši, ker so v isti vili našli umorjenega tudi hišnika, čevljarja Stoka.

Takoi, ko je bil umor odkrit, je policija aretirala gospodinjino umorjenega profesorja. Triplu profesorja je ležalo v delovnem kabinetu; dr. Rosen je bil ustreljen v glavo, vendar ni iz stanovanja izginil noben predmet, iz česar bi se dalo sklepati, da gre za roparski umor. Tudi je imel umorjenec listnico pri sebi.

Profesorjeva gospodinja je bila aretirana na podlagi sumljivih svojih izpovedb. Zadrževala je namreč, da je vso noč, to je od 22. do 6. ure zjutraj ležala v hlevu, kamor se je skrila pred vlomilci, ki so baje vdrli v hišo. Res so to tudi kriminalni agentje tam izsledili. Gospodinja je dalje izjavila, da je okoli polnoči, ko je že legla spat, potrkalo na okno vile več možikov, ki so zahtevali, da odpre vrata, češ da se ni plačala vseh davkov. Rekla je neznancom, da naj grejo k profesorju, med tem pa so ti vdrli v stanovanje. Posrečilo se ji je pobegniti skozi okno po prvi, ki jo je splela iz rjuh.

Policiji se zdi ta izjava sumljiva in to tembolji, ker osumljenka ni imela časa, da bi si v kritičnem času splela vrh ter pobegnila. Gre za preračunan umor, ki ga policija

raziaga s tem, da je profesor pred leti adoptiral gospodinjino hčerko in je bil tako mater kot hčerki v napotje. Hčerka je bila namreč določena za glavnega dediča.

Vse kaže, da je ta dvojni umor v zvezi z razmerjem, ki je trajalo več let med samskim profesorjem Rosenom, 62letnim starcem, in njegovo gospodinjino Neumannovo. Neumannovo so izročili v torek sodišču, ker je osumljena dvojnega umora. Preiskovalni sodnik je prepričan o njeni krivdi in meni, da je imela pomočnika. Njen zagovor je zelo zmeden in nejasen. Neumannova je računala, da jo profesor po adoptaciji njene hčerke poroči in da spremeni tudi oporo, v kateri zapušta vse premoženje — hčerki. Materi je dišalo to premoženje in je starega profesorja res pregovorila, da je spremenil oporoko v njeno korist. Hčerka je omožena in je bila v času umora z možem na potovanju. Sodišče jo je brzjavno poklicalo v Vratislavo, da dobi od nje podrobne informacije o razmerju med njeno materjo in umorjenim profesorjem.

Hotite po prstih!

Hotite po prstih! To je najnovejši profilkritični ukaz. Pariški »Matin«, ki se je zadnje čase veliko pečal s človeško hojo, pridbuje sedaj z naravnim zadovoljstvom odmeve svojega klika, ki prihajajo iz Londona, kjer se je za isto tezo živahno zavzel na mednarodnem zdravniškem kongresu dr. Herbert Pocock iz Toronta. Može in žene — tako je naglašal učenjak iz Kanade — se morajo naučiti hoditi po prstih, ker se s tako hojo prepreči mnoge bolezni. Za vzgled pa je navedel gorilo, ki ne hodi nikdar drugače nego le po prstih. Dr. Pocock pravi: Le opazujte gorilo, pa boste videli, kako se mora prenašati človeško okostje z velikim zdravstvenim učinkom. Ogrorne prsi in pljuča, skrajno razvita, te velike opice so rezultat načina, kako se pregiblje.

Nadvojvoda

Pred sodnika na nekem okrajnem sodišču na Dunaju je pozvan mlad mož. Sodnik pogleda dvakrat v pred seboj ležeči akt, predno zakliče: Rainer Habsburg. Vstopi mlad človek v ponošeni šoferski obleki. V svojih rokah, ki niso najčistejše, vrti svojo čepico, navadno, kakor jo nosijo šoferji, z očitnimi znaki strojnega olja. Gre za neko bagatelno stvar. S svojim motorjem je zadel v nekega trgovskega slugo in afera se je končala z navadnim prerekanjem. Sodnik vpraša gospoda Rainerja Habsburga po njegovem meščanskem poklicu. Odgovori, da je filmski agent. Koliko imate dohodkov, ga je vprašal sodnik. Mladi mož, vedno jedrnatodušno vrteč svoj, z oljem pomazano čepico med rokami, odgovori: 700.000 kron na mesec. Od svote dohodkov je odvdsna morebitna globa. Pri razpravi se je pokazalo, da mož živi od dela svojih rok in da ne dobiva od nobene strani nikake podpore. Morda je pozabil, da se je rodil kot avstrijski nadvojvoda. Pri razpravi ni bilo nič obtežilnega za Rainerja Habsburga in bil je opuščen obtežbe. Poklonil se je, stisnil svojo čepico pod pazduho in odšel s težki mi koraki delovnega človeka. Kar se pa tiče filmskega agenta, je nekaj dni pozneje pri ljudih sporečilo novinar, da se obtoženi Rainer Habsburg ne sme izdajati za filmskega agenta, ker ni vpisan v dunajskem seznamu filmskih agentov. Tako bi bil Rainer Habsburg pri filmski tovarni, pri kateri je nameščen, najbrže le nekak poslovni sluga...

Papež sam pri obedu

»Revue de France« prinaša članek o modernih papežih v njihovi intimnosti, ki pripoveduje nastopno zabavno anekdoto o Piju X. Dolgoletna tradicija določa, da mora papež zauživati sam svoje obede in večerje. Toda papež Pij X., ki je bil navajen v Benetkah vsega družbanega življenja, ni mogel prestati samote pri kosilu. Zato je določil, da bo skupaj z njim kosil njegov tajnik in prijatelj mons. Bressan. V Vatikanu je zavladalo začudenje in cerimonier se je predrznil opozoriti papeža, da je njegova želja v nasprotju z običajem Pij X. pa se je pol ljubeznjivo in pol ironično nasmajal, pogledal cerimonierja v obraz in ga vprašal: Vi! Ali ste prepričani, da je sv. Peter kosil sam? Nisem, svetost, je odgovoril cerimonier, toda gotovo je, da so slavni Vaši predniki in tudi drugi obedovali sami. Papež: In v časih Julija II. in Leva X.? Služabnik je polila rdečica in nathoma je odgovoril: O ne, svetost, oni veliki papeži so dajali hrupne bankete. Papež: Torej iz katere dobe izhaja ona famozna tradicija? Odgovor: Od Urbana VIII. Papež: Prav, naš slavni prednik Urban VIII., ki je bil papež kakor mi, je določil, da morajo papeži obedovati sami in je imel pravico za to. Na temelju iste pravice določamo mi nasprotno...

— Letni čas na Angliškem. Sedaj je tudi gornja zbornica sprejela zakonski načrt za uvedbo poletnega časa. Tako je načrt sprejet v obeh zbornicah in po določilu zakona se konča poletni čas v noči na nedeljo 4. oktobra.

Pokopališče obglavlencev. V Saint Germain-en-Laye na Francoskem so našli pri kopanju na nekem posestvu več človeških okostij, o katerih pravijo arheologi, da so najbrže iz 14. stoletja. Ta trupla so visoka 1,80 m brez glave. Trupla so skoraj vsa brez glav, katere so položene poleg ali pa v roke mrtvecev. Tam je bilo najbrže staro pokopališče, na katerem so pokopavali težke obsojence.

Samomur pri 93. letih. Iz Ankone poročajo, da je 93letni Oreste Proietti, naveličan življenja, pil najprej mnogo likerja in potem si je zasadi nož v prsi. Ker še ni bilo smrti, se je vrpel v morje, iz katerega na sta ga dva pasanta potegnili, nakar so ga prenesli v bolnico, kjer ga je šele vzela smrt.

Posebni pravni zastopniki za zakonske zadeve. V Zedinjenih državah se je izoblikoval v zadnjem času tip zakonskega pravnega zastopnika, ki ne funkcijonira samo kot pravni, marveč tudi kot zdravstveni svetovalec pred in med zakonom. Javnost je s to institucijo zelo zadovoljna.

Morska tla se dvigajo v bližini Oskonskega zaliva. Tako poročajo pariški listi. Povelniki transportne ladje »Lohre« je zapazil približno 100 milj od središča Oskonskega zaliva nepričakovano veliko valovanje, ki se je dvigalo proti severu. To ni bilo umljivo, ker je morje na onih krajih globoko 4.000 do 5.000 m. Zato je odredil, da naj se izmeri morska globina. V njegovo zaudenje se je pokazala mera 40—100 metrov. Raziskovanje globline je trajalo več ur in se je izorilo na raznih krajih v morju, kjer se je smatralo za 4000 m globoko. Zgoditi se je moralo torej v morski globlini nekaj izrednega, morda vsled potresov ali iz kakega drugega vzroka. S to zadevo se bavijo sedaj strokovnjaki.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOP

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica šte. 6. Telefon št. 980

Makulturni papir

à kg Din 5.—
prodaja
uprava »Slovenskega Naroda«

Popolnoma opremljena

tvornica
za barvne trakove

na DUNAJU SE PRODA z lokalom ali brez njega. Ceneni dopis pod: »GUTE EXISTENZ/3625« na Rudolf Mosse, Wien I, Seilerstätte 2. 2753

Kupujte srečke za „Sokolski Tabor“!!!

Elegantne dame ne vporabljajo drugih tkanin nego

Les Tissus
A.G.B

ki so praktične in okusne. Zahtevajte jih tedaj v vseh trgovinah.

Prodaja samo trgovcem:

ZAGREB, JELACIJEV TRG 20/III. TELEFON 6—99.

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialno namenu običajno, vsake beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zensko, dopisovanje, to je glavna stvar, vsake beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10

Službe

Hotelskega portirja
potrebuje hotel »Central« Sarajevo. Biti mora strokovnjak s poznavanjem potrebnih svetovnih jezikov, potrebno garderobo ter jamčevino. Ponudbe s fotografijo in spričevili poslati upravi hotela. 2727

Elektrotehnični obratovalci
z dolgoletno prakso išče službo pri večjem podjetju. — Dopisi pod »Zanesljiv/2754« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodajalka
28 let stara, zmorna samostojno voditi trgovino z mešanim blagom, išče službo za takojšnji nastop. — Ponudbe pod Dobra moč/2751 na upravo »Slov. Naroda«.

Prodajalka
z lepo postavbo, primerno za pomerjanje modelov se sprejme takoj. — Zglasti se pri »Elite«, konfekcijska trgovina, Ljubljana, Prešernova ul. št. 9. 2745

Stanovanja

Prazno sobo
s posebnim vhom v sredini mesta išče mirna gospodinja. — Dopisi na upravo »Slov. Naroda« pod »Prazna soba/2722«.

Zakonski par
brez otrok išče stanovanje 1—2 sob s kuhinjo v centru ali izven mesta. — Dopisi pod Zračno/2723 na upravo »Slov. Nar.«.

Soba s kuhinjo
išče zakonski par. Plača za pol leta naprej. — Ponudbe pod »Soba s kuhinjo/2732« na upravo »Slov. Naroda«.

Ponk

Instrukcije
drje maturant učiteljskega. Čas po dogovoru. — Dopisi pod Instrukcija/2726 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Učence
za šivanje in kuhanje — se sprejmejo. — Ponudbe pod »št. 12/2748« na upravo »Slov. Naroda«.

Posojila

Katera dama
posodi mlademu uradniku Din 1000.— proti mesečnemu odplačilu 250.— dinarjev. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobrosrčnost/2757«.

25.000 dinarjev
posodim podjetju, ki mi preskrbi stalno službo v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Stalna služba/2758«.

Prodaj

Motorno kolo
9—12 HP, s priklopnim vozom, angleške znamke Rely-Standard, jako dobro ohranjeno — ugodno naprodaj. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Motorno kolo/2746«.

Radi odpotovanja
na prodaj izredno lepa, nova, masivna

jedilnica
za Din 10.000.— Pojavnila: Mici Svajger, Dravske 74, p. št. Vid nad Ljubljano. 2720

Otroška zibelka

skoro nova, ceno naprodaj. — Ponudbe pod »Zibelka/2755« na upravo »Slov. Naroda«.

Spalna soba
in lepa jedilnica — na prodaj. — Peterman, hotel »Triglav«, Bohinjska Bistrica. 2747

Dopisovanje

Znanja
mlad gospod s simpatično gospodinjico, izključno niso vdove. — Dopisi pod »Avgust/2749« na upravo »Slov. Naroda«.

Neenremitnine

Nova hiša

z lepim vrtom in 3 orali zemlje, 10 minut od železniške postaje, v lepem kraju na Gorenjskem — se vsled smrti takoj prodaja. Kupec dobi takoj stanovanje dveh sob in kuhinje. — Dopisi pod »Cena ugodna/2712« na upravo »Slov. Naroda«.

Lepo posestvo

na Stajerskem, ne daleč od kolodvorja, skoraj nova hiša, pripravna za vsako obrt, hlev, lep in velik vrt, njive, travnik in gozd — se radi preseljuje takoj prodaj. — Ponudbe pod »Posestvo/2750« na upravo »Slov. Naroda«.

Razno

Zahtevajte pokalice (Kracherl)

z zajamčeno pristnostjo, s katero izdaje — Emil Moré, so davičar, Ket., Murnova cesta 11 (Martinaova cesta). 2449

Spec. trgovino

v mestu ali na deželi na prometnem kraju iščem v najem. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trgovina/2725«.

Gonilna jermenj

divovrstne in neprekinljive trepnosti ter privlačne za mazaranje jermenj — nudi po najnižji konkurenčni ceni tudi — Čadež & Brar, Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 35. — Zahtevajte slik in vzorce! 27